

14 JUL 2000

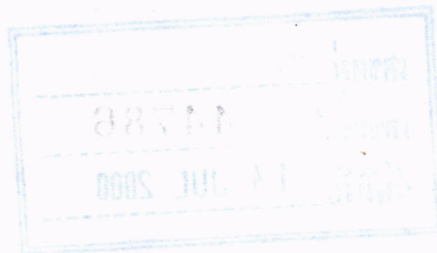

A HISTORICAL STUDY OF 'R' IN THAI

KRISANA YODMONGKHON

อุภินันทนาการ
จาก
นักศึกษาระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยมหิดล

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF DOCTOR OF PHILOSOPHY (LINGUISTICS)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
2000
ISBN 974-664-044-5
COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

TH
K92h
2000

44786 c.1

3936310 LCLG/D : MAJOR: LINGUISTICS; Ph.D. (LINGUISTICS)

KEY WORDS : "R"/ THAI /TAI/ SUKHOTHAI/INSCRIPTIONS

KRISANA YODMONGKHON : A HISTORICAL STUDY OF 'R' IN THAI.

THESIS ADVISORS : SURIYA RATANAKUL, Ph.D., PATTIYA JIMREVAT, Ph.D.,
RUENGDEJ PANKHUENKHAT, Ph.D., PITSAMAI YUPHO, Ph.D., 205 p. ISBN 974-
664-044-5

The purpose of this study was to investigate the history of 'R' in Thai. The objective was divided into two sub-topics: the first one was the representation of Proto-Tai *r, *hr and *Cr in modern Tai dialects and the second topic was the history of 'R' in Thai Sukhothai.

The data used for the first topic were mainly drawn from *A Handbook of Comparative Tai* (Li Fang Kuei 1977) and for the second topic the data were drawn from the Sukhothai inscriptions as well as some relevant documents.

The results showed that Proto-Tai *r and *hr were developed into r, l, h, ɔ̃ and ɣ in the eighteen Tai dialects and the Proto-Tai consonant clusters were mostly developed into the single consonants. According to Li (1977), Proto-Tai *r was developed into r- in Siamese but this study assumed that it was developed into h-. Therefore, this finding supports the history of 'R' in Thai Sukhothai that the present /r/ is not a heritage phoneme of Thai. It was hypothesized that once there was a low h (ɔ̃) in the spoken Sukhothai but this sound was represented in the written language by {ɔ̃} and was pronounced as [l] and [h]. Later, in order to be separated from /l/, {ɔ̃} was pronounced as [r] after the written form.

3936310 LCLG/D สาขาวิชา: ภาษาศาสตร์: ศศ.ด. (ภาษาศาสตร์)

กฤษฎา ยอดมงคล : การศึกษาเสียง ร ในภาษาไทยเชิงประวัติ

(A HISTORICAL STUDY OF 'R' IN THAI) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ :

คุณหญิง สุริยา รัตนกุล, Ph.D., ภัททิยา ยิมเรวัต, Ph.D., เรืองเดช ปิ่นเจ็อนจัตย์, Ph.D., พิสมัย
อยู่โพธิ์, Ph.D., Marry Elizabeth Sautter Sarawit, Ph.D. 205 หน้า, ISBN 974-664-044-5

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาประวัติของเสียง ร เรือ ในภาษาไทย ทั้งที่เป็นภาษาพูด และ ภาษาเขียน โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 หัวข้อย่อย คือ การศึกษาการแปรเสียง ร โบราณ (Proto-Tai *r) ในภาษาตระกูลไท จำนวน 18 ถิ่น เสียงที่ใช้ศึกษา คือ เสียง ร โบราณที่เป็นเสียงโฆษะ (r) เสียงอโฆษะ (*hr) และเสียง ร โบราณในเสียงพยัญชนะควบกล้ำ (*Cr) สำหรับหัวข้อย่อยที่สอง เป็นการศึกษาเสียง ร เรือ ในภาษาไทยสมัยสุโขทัย

ข้อมูลที่ใช้สำหรับหัวข้อย่อยที่หนึ่ง เป็นรายการคำศัพท์ ในภาษาไทย จำนวน 18 ถิ่น ที่รวบรวมไว้ในงาน ของ หลี่ ฟัง ก้วย (Li Fang Kuei) ชื่อ A Handbook of Comparative Tai สำหรับข้อมูลสำหรับหัวข้อย่อยที่สอง ส่วนหนึ่งมาจากจารึกสุโขทัย ที่ปริวรรตแล้ว และ รวมทั้งการอ้างอิงเอกสารที่เกี่ยวข้องกับภาษาสุโขทัย

ผลของการศึกษาพบว่า เสียง ร โบราณเป็นเสียงที่มีการเปลี่ยนแปลง แปรรูปเป็นเสียงต่าง คือ r, l, h, ɔ̃ และ y ในกรณีของเสียงพยัญชนะควบกล้ำ พบว่า โดยมากจะลดรูป เป็นเสียงพยัญชนะเดี่ยว ในเกือบทุกถิ่น ยกเว้น ภาษาแสด และบางครั้งก็แปรรูปเป็นเสียง [l] สิ่งที่สำคัญ คือรูปแบบการแปรรูปของเสียง ร โบราณ ในภาษาไทย (Siamese) ที่ หลี่ ฟัง ก้วย แสดงไว้ว่า เสียง *r กลายเป็นเสียง ร และสำหรับ *hr นั้นเป็นเสียง ฮ ในภาษาปัจจุบัน แต่การศึกษาครั้งนี้ เสนอว่า เสียง ร โบราณ (*r) ควรพัฒนาเป็นเสียง ฮ ไม่ใช่ ร เมื่อนำผลการศึกษาจากหัวข้อที่หนึ่งมาเป็นข้อมูลสำหรับการศึกษาในหัวข้อที่สอง สรุปได้ว่า เดิมทีภาษาสุโขทัย มีเสียง ฮ ในภาษาพูด แต่เนื่องจากเสียง ฮ เป็นปฏิภาคกับเสียง ร ในภาษาสันสกฤต และ เขมรซึ่งปรากฏในรูปของภาษาเขียนและภาษาที่เป็นทางการ สมัยสุโขทัย จึงใช้ตัวอักษร ร เรือ แทนเสียงที่มาจากภาษาสันสกฤต หรือเขมร และออกเสียงเป็น ล ถึง สำหรับภาษาถิ่นสุโขทัยที่ปรากฏในภาษาเขียน โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับศาสนา เสียง ฮ จะปรากฏในรูปของตัว ร และออกเสียงเป็น ล แต่ถ้าภาษาถิ่นสุโขทัยปรากฏในภาษาที่ไม่เป็นทางการ อักษรตัว ร ก็จะออกเสียงเป็น ฮ ตามเสียงพูดในภาษาถิ่น เช่น “ไร่” ออกเสียงเป็น “ไฮ้”